

EXECUTAREA Silită ÎN TEMEIUL CONTRACTELOR DE CREDIT

PRACTICĂ JUDICIARĂ COMENTATĂ

George-Alexandru Lazăr
Victor Pentelev

BIBLIOTECA PRACTICĂ DE
DREPT CIVIL ȘI DREPT
PROCESUAL CIVIL

GEORGE-ALEXANDRU LAZĂR
VICTOR PENTELEEV

EXECUTAREA SILITĂ
ÎN TEMEIUL
CONTRACTELOR
DE CREDIT

PRACTICĂ JUDICIARĂ COMENTATĂ

Universul Juridic
-2021-

Cuprins

CAPITOLUL I. COMPETENȚA ȘI BUNA DESFĂȘURARE A EXECUTĂRII SILITE	13
1.1. Legea aplicabilă executării silite	13
1.1.1. Aplicare eronată a Codului de procedură civilă din 1865	13
1.1.2. Legea în vigoare la data începerii procedurii de executare silită se va aplica întregii executări	29
1.2. Instanța de executare competentă	37
1.2.1. Competența instanței de executare în funcție de reședința debitorului	37
1.2.1.1. Argumente pro	37
1.2.1.2. Argumente contra	42
1.2.2. Schimbarea domiciliului/sediului debitorului. Neconcordanță între domiciliul legal și cel stabilit în fapt	51
1.2.3. Creditorul cunoaște domiciliul stabilit în fapt de debitor	56
1.2.4. Dovedirea domiciliului debitorului prin cartea de identitate provizorie	64
1.2.5. Debitor cu domiciliul în străinătate. Dreptul de rezidență pe teritoriul României.....	68
1.2.6. Cazul debitorului cu sediul în străinătate. Existența unui mandatar cu sediul fiscal în România	75
1.2.7. Cerere de executare a debitorului principal și a terțului garant. Cereri distincte de încuviințare a executării silite.....	80
1.2.8. Cerere de executare a debitorului principal și a terțului garant. Contestație formulată doar de garant.....	85
1.2.9. Executarea doar a terțului garant.....	92
1.3. Conexarea executărilor	96

1.3.1. Executarea aceluiași imobil de către executori judecătorești diferiți. Dosare de executare supuse unor legi de procedură diferite	96
1.4. Executarea împotriva moștenitorilor	100
1.4.1. Desemnarea unui curator pentru executarea silită împotriva moștenitorilor	100
1.4.2. Garant decedat la demararea executării. Contestație la executare. Comparare de scripte pentru determinarea caracterului fals al semnăturii din contractul de credit.....	106
1.5. Reluarea executării.....	123
1.5.1. Legalitatea reluării executării silită în absența unei încheieri emise de executorul judecătoresc	123
1.5.2. Suspendarea cursului prescripției dreptului de a obține executarea silită cât timp debitorul nu are bunuri urmăribile.....	129
CAPITOLUL II. ÎNCUVIINȚAREA EXECUTĂRII SILITE	137
2.1. Beneficiarul taxei judiciare de timbru. Administrarea bunurilor altuia.....	137
2.2. Necompetența executorului judecătoresc.....	141
2.2.1. Domiciliul debitorului nu e în circumscripția curții de apel în care se găsește sediul biroului executorului judecătoresc.....	141
2.2.2. Executare silită prin poprire.....	145
2.3. Înscrișul nu constituie titlu executoriu	149
2.3.1. Aplicarea în timp a normelor privind executorialitatea. Neretroactivitatea art. 52 alin. (1) din Legea nr. 93/2009.....	149
2.3.2. Executorialitatea contractelor de credit încheiate înainte de intrarea în vigoare a O.G. nr. 28/2006.....	157
2.3.3. Contractul de credit încheiat de o instituție financiară nebanară anterior intrării în vigoare a art. 79 alin. (2) din Legea nr. 58/1998 este titlu executoriu?.....	162

2.3.4. Lipsa caracterului executoriu al cererii de emitere a cardului de credit în absența contractului de credit.....	173
2.3.5. Contract de credit încheiat de o societate ce nu e instituție financiară bancară/nebancară	175
2.4. Creanța nu este certă, lichidă și exigibilă	183
2.4.1. Invocarea unei creanțe ce depășește limitele subrogației	183
2.4.2. Caracterul lichid al creanței în cazul cardurilor de credit	187
2.4.3. Caracterul cert, lichid și exigibil al creanței din contractul de credit bancar pentru descoperit de cont	190
2.4.4. Nedovedirea caracterului cert, lichid și exigibil. Solicitarea de înscrieri suplimentare de către instanță	194
2.5. Debitorul se bucură de imunitate de executare. Imunitatea jurisdicțională a ambasadelor și consulatelor	196
2.6. Alte impedimente prevăzute de lege.....	203
2.6.1. Deficiențe privind calitatea de creditor	203
2.6.1.1. Contract de cesiune de creanță incomplet sau eronat	203
2.6.1.2. Lipsa anexei debitorilor cedați	212
2.6.1.3. Inopozabilitatea cesiunii de creanță față de debitor	214
2.6.1.4. Lipsa prețului cesiunii de creanță.....	220
2.6.1.5. Dovedirea subrogației convenționale	229
2.6.2. Deficiențe privind titlul executoriu	232
2.6.2.1. Lipsa semnăturii olografe a părților în contractul de credit. Contract încheiat la distanță	232
2.6.3. Deficiențe privind cererea executorului judecătoresc	236
2.6.3.1. Diferența dintre contractul de credit invocat de executorul judecătoresc și titlul executoriu atașat	236
2.6.3.2. Lipsa datei și a numărului contractului de credit	239
2.6.4. Deficiențe privind cererea de executare silită	240

2.6.4.1. Neconcordanța dintre creditorul sau debitorul evidențiat în cererea de executare și părțile contractului de credit.....	240
2.6.5. Existența încuviințării anterioare.....	243
2.6.6. Se poate invoca din oficiu prescripția dreptului de a obține executarea silită?.....	249
2.6.7. Înregistrarea titlului executoriu în registrele publice	255
2.6.7.1. Omisiunea înregistrării înscrisului sub semnătură privată în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare	255
2.6.7.2. Rolul activ al instanței. Registrul Național de Publicitate Mobiliară	257
2.6.8. Principiul disponibilității. Interzicerea perceperii dobânzilor	259
2.7. Suspendarea cererii de încuviințare a executării silite privind debitorul aflat în insolvență.....	260
2.8. Lipsa verificărilor executorului judecătoresc privind domiciliul debitorului nu constituite motiv de respingere a cererii de încuviințare a executării silite	263
CAPITOLUL III. CONTESTAȚIA LA EXECUTARE PROPRIU-ZISĂ.....	267
3.1. Timbraj	267
3.1.1. Motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului. Distincția dintre art. 10 alin. (2) și alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013.....	267
3.1.2. Contestație formulată de o societate, prin administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar.....	272
3.1.3. Cerere prin care se invocă caracterul abuziv al clauzelor contractuale	277
3.2. Termen de formulare	280
3.2.1. Debitorul are cunoștință de executare anterior emiterii somației.....	280
3.2.2. Contestație la executare transmisă instanței prin fax/e-mail.....	286

3.2.3. Motive privind nulitatea întregii executări invocate în privința unui ultim act de executare.....	290
3.3. Admisibilitatea și termenul de invocare a clauzelor abuzive, având în vedere cauza C-75/19 soluționată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene	318
3.4. Imposibilitatea reprezentării convenționale a creditorului de mandatarul persoană juridică, pentru demararea/continuarea executării silite	322
3.5. Lipsa calității procesuale pasive a executorului judecătoresc.....	330
3.6. După cesionarea creanței, mai are calitate procesuală pasivă împrumutătorul inițial?.....	335
3.7. De ce contestatorii invocă motive ale contestației sub forma excepțiilor?	345
3.8. Admisibilitate motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului	350
3.9. Își păstrează contractul de credit caracterul de titlu executoriu ulterior cesiunii de creanță?	357
3.10. Lipsa caracterului cert și exigibil al creanței.....	372
3.11. Prescripția dreptului de a obține executarea silită	385
3.11.1. Prescripția conform Decretului nr. 167/1958. Nereglementarea renunțării la prescripție	385
3.11.2. Întreruperea cursului prescripției prin depunerea cererii de reluare a executării. Codul de procedură civilă din 1865	394
3.11.3. Declararea scadenței anticipate. Efecte asupra termenului de prescripție	399
3.11.4. Prescripția conform actualului Cod de procedură civilă. Importanța scadenței finale a convenției de credit.....	409
3.12. Perimarea executării silite.....	417
3.12.1. Invocare. Termene. Efecte	417
3.12.2. Urmărirea silită prin poprire. Codul de procedură civilă din 1865	426

3.12.3. Art. 697 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă	433
3.12.4. Art. 697 alin. (2) din noul Cod de procedură civilă	437
3.13. Cenzurarea cheltuielilor de executare	441
3.13.1. Cenzurarea onorariului executorului judecătoresc	441
3.13.2. Cenzurarea onorariului avocatului creditorului din etapa executării silite și a altor cheltuieli de executare	453
3.14. Inadmisibilitatea solicitării taxei judiciare de timbru în cadrul cheltuielilor de judecată.....	460
3.15. Criticile privind nelegalitatea executării silite pot fi analizate doar în cadrul unei contestații la executare	467
CAPITOLUL IV. CONTESTAȚIA LA TITLU	477
4.1. Timbrajul contestației la titlu în cazul contractelor de credit	477
4.2. Inadmisibilitatea contestației la titlu în cazul contractelor de credit	480
CAPITOLUL V. CONTESTAȚIA ÎMPOTRIVA REFUZULUI EXECUTORULUI JUDECĂTORESC DE A EFECTUA O EXECUTARE SILITĂ SAU DE A ÎNDEPLINI UN ACT DE EXECUTARE ÎN CONDIȚIILE LEGII	482
5.1. Refuzul executorului judecătoresc de demarare a executării, prin poprire, privind debitorul cu domiciliul în circumscripția altei curți de apel. Competența executorului doar în privința garantului	482
5.2. Debitorul cere închiderea dosarului de executare. Inadmisibilitate.....	488
CAPITOLUL VI. SUSPENDAREA EXECUTĂRII ȘI SUSPENDAREA PROVIZORIE A EXECUTĂRII	497
6.1. Suspendarea executării.....	497
6.1.1. Noțiuni generale	497
6.1.2. Motive temeinice pentru suspendarea executării silite	503

6.1.2.1. Paguba patrimonială produsă debitorului?	503
6.1.2.2. Apartamentul supus executării silite este singura locuință a familiei debitorului	510
6.1.3. Inadmisibilitatea suspendării executării silite pe calea ordonanței președințiale	519
6.2. Suspendarea provizorie a executării	525
6.2.1. Suspendarea executării veniturilor unicului întreținător al unui copil cu dificultăți	525
6.2.2. Efectele pandemiei de coronavirus asupra situației economice a familiei debitorului	530
6.3. Lipsa cauțiunii în cazul prevăzut de art. 670 alin. (4) C. pr. civ.	534
6.3.1. Cauțiunea nu este datorată în cazul cererii de suspendare a urmăririi cheltuielilor de executare.....	534
6.4. Suspendarea executării titlurilor conform art. 638 alin. (2) C. pr. civ.	536
6.4.1. Competența de soluționare a cererii de suspendare a titlurilor executorii în cadrul acțiunii de fond	536
6.4.2. Motive temeinice pentru suspendarea executării silite. Suspiciuni rezonabile privind falsificarea semnăturii	541
6.5. Este posibilă acordarea ajutorului public judiciar în privința cauțiunii pentru a obține suspendarea executării?	547
6.6. Este posibilă acordarea ajutorului public judiciar în privința cauțiunii pentru a obține suspendarea provizorie a executării?	559
6.7. Chiar trebuie achitată cauțiunea de către consumatori?	569

CAPITOLUL VII. VALIDAREA POPRIII ȘI ÎNTOARCEREA

EXECUTĂRII	575
7.1. Validarea poprii.....	575
7.2. Întoarcerea executării	582

CAPITOLUL VIII. EXECUTAREA SILITĂ ȘI LEGEA NR. 77/2016.....

8.1. Suspendarea de drept a executării. Consumator ce nu se prezintă la notarul public în vederea încheierii actului translativ de proprietate	589
--	-----

8.2. Ce se întâmplă cu executarea silită după darea în plată?	603
8.3. Data reluării executării silite după soluționarea contestației împotriva notificării de dare în plată	609
CAPITOLUL IX. EXECUTAREA SILITĂ, LEGEA NR. 85/2006 ȘI LEGEA NR. 85/2014	614
9.1. Debitor în insolvență. Legea nr. 85/2006. Fideiusori executați silit	614
9.2. Debitor în insolvență. Legea nr. 85/2014. Garant executat silit	624
9.3. Validare poprire. Debitor și terț poprit în insolvență. Art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2014	627
BIBLIOGRAFIE	629

CAPITOLUL I

COMPETENȚA ȘI BUNA DESFĂȘURARE A EXECUTĂRII SILITE

1.1. Legea aplicabilă executării silite

1.1.1. Aplicare eronată a Codului de procedură civilă din 1865

Recurenta bancă nu a formulat cererea din anul 2017 ca o cerere de stăruință în executarea silită începută în cursul anului 2011 – doar în situația unei asemenea cereri putându-se pune problema continuării executării silite începute în anul 2011, sub imperiul Codului de procedură civilă din 1865.

Raportat la natura acesteia, de a fi o nouă cerere de executare silită, cererea de executare silită înregistrată sub nr. 181 din 10 februarie 2017 stă la baza unei noi executări silite, distinctă de cea efectuată în baza cererii de executare silită din anul 2011, iar, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 76/2012, dispozițiile noului Cod de procedură civilă se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acestuia în vigoare.

Faptul că se invocă apărări care vizează primirea executării silite aferente primei cereri de executare silită (cea din primul dosar execuțional) nu determină aplicarea și în ceea ce privește contestația la executarea silită efectuată în baza noii cereri de executare silită, în noul dosar execuțional, a dispozițiilor Codului de procedură civilă din 1865, ci, în cauză, se aplică noul Cod de procedură civilă, având în vedere data formulării și înregistrării noii cereri. Incontestabil, primirea executării silite din primul dosar execuțional, ca și apărare, va trebui analizată de prima instanță prin prisma Codului de procedură civilă din 1865, dar doar aceasta.

Tribunalul Alba, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență, decizia nr. 523 din 25 aprilie 2019, irevocabilă

1. Prin încheierea civilă nr. 1122/2018, Judecătoria Alba Iulia a admis contestația la executare formulată de reclamanta F.A. în contradictoriu cu pârâta B. SA și, în consecință, a constatat că a intervenit perimarea executării silită în dosarul execuțional cu nr. 291-2/AB/2011, instrumentat de executorul bancar C.N. A constatat prescrisă executarea silită în dosarul execuțional nr. 181/2017 al BEJ T.N. A anulat toate actele de executare silită efectuate împotriva contestatorului în baza titlurilor executorii reprezentate de contractul de credit nr. 1638 din 20 iunie 2006 și contractul de fideiusiune nr. 1638/FID din 23 iunie 2010. A dispus întoarcerea executării silită efectuate în dosarul execuțional nr. 181/2017 al BEJ T.N. și a obligat creditoarea să restituie contestatoarei suma de 480 lei. A dispus restituirea taxei judiciare de timbru achitată, în quantum de 500 lei, în temeiul art. 45 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013. A obligat intimata la plata către contestatoare a cheltuielilor de judecată în quantum de 696 lei, reprezentând onorariu de avocat și cheltuieli de xeroxierie a dosarului execuțional.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că între intimata B. SA și Y. SRL, reprezentată legal de contestatoarea F.A., s-a încheiat contractul de credit nr. 1638 din 20 iunie 2006, prin care intimata a acordat un credit de investiții pentru achiziție teren în valoare de 13.700 de euro.

Ulterior, la data de 30 aprilie 2007, a fost încheiat, între aceleași părți, actul adițional nr. 1 cu privire la contractul de credit indicat, vizând restructurarea creditului de investiții acordat societății comerciale în anul 2006, iar la data de 23 iunie 2010 a fost încheiat actul adițional nr. 2 la contractul de credit nr. 1638 din 20 iunie 2006, precum și contractul de fideiusiune nr. 1638/FID/1 din 23 iunie 2010, prin care contestatoarea a fost de acord să garanteze, cu toate bunurile prezente și viitoare, îndeplinirea obligației asumate prin contract de către debitorul principal Y. SRL, renunțând totodată la beneficiul de discuțiune și diviziune recunoscut de lege.

Având în vedere că împrumutata principală se confrunta cu dificultăți de ordin financiar, în data de 25 februarie 2011 societatea intrând în insolvență, intimata a procedat, în data de 12 mai 2011, la executarea silită a garanțiilor fideiусori în baza contractelor menționate mai sus. Aceasta s-a

adresat Corpului Executorilor Bancari ai B. SA prin cererea de executare silită nr. 9831 din 12 mai 2011.

Executorul bancar C.N., din cadrul Corpului Executorilor Bancari ai SC B. SA a deschis dosarul de executare nr. 291-2/AB/2011, ale cărui acte de executare sunt contestate prin prezenta acțiune, și s-a adresat instanței cu o cerere de încuviințare a executării silite la data de 16 mai 2011, iar instanța, prin încheierea nr. 1471/CC/2011, pronunțată de Judecătoria Alba Iulia, a încuviințat executarea silită prin toate formele prevăzute de lege.

Astfel, conform Codului de procedură civilă din 1865, s-a declanșat executarea silită prin formarea dosarului de executare nr. 291-2/AB/2011 al executorului bancar C.N., în cadrul căruia s-a dispus înființarea popririi, poprire din care s-au încasat regulat sume de bani, ultima plată efectuată de către acesta fiind înregistrată în data de 22 septembrie 2014, conform OP nr. xxxxxxxxxx în valoare de 269,49 lei.

Ulterior, având în vedere că nu s-au mai încasat sume de bani din poprirea înființată în dosarul execuțional și făcând aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiar nebankare, prin care se permitea continuarea executării silite realizate de executorii bancari de către executorii judecătorești competenți potrivit legii, intimata s-a adresat executorului judecătoresc T.N. cu o cerere de executate silită înregistrată sub nr. 181 din 10 februarie 2017, acesta deschizând dosarul execuțional nr. 181/2017, ale cărui acte de executare sunt contestate prin prezenta acțiune.

Cu privire la legea aplicabilă prezentei cauze, potrivit dispozițiilor art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, dispozițiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă au intrat în vigoare începând cu data de 15 februarie 2013.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. I pct. 2 din aceeași O.U.G. nr. 4/2013, Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010